

UNIVERSITAT
ROVIRA I VIRGILI

FACULTAT DE CIÈNCIES
ECONÒMIQUES I EMPRESARIALS

Llicenciatura en Administració i Direcció
d'Empreses
Pla d'estudis de 1992

16011202
Història Econòmica d'Espanya
(9 crèdits)

Llicenciatura en Administració i Direcció d'Empreses
Pla estudis 1992
Codi Assignatura: 16011202
Nom Assignatura: Història Econòmica d'Espanya
Crèdits: 9

Objectius de l'assignatura i criteris d'avaluació

L'element fonamental d'avaluació serà l'examen. N'hi haurà una prova parcial, liberatòria, i una de final. Aquesta darrera només inclourà tota la matèria per aquells que no superin el primer parcial.

Els parcials no faran mitja entre ells en cap cas.

La matèria de l'examen és l'explicada a les classes teòriques, la informació que se'n derivi de les pràctiques, i les lectures obligatòries que s'indiquin.

Criteris:

Els exàmens seran concebuts per comprovar els coneixements de l'alumne sobre la matèria, com també la seva capacitat per relacionar-ne els continguts, establir comparacions, resseguir un fenomen en el temps, etc. En conseqüència, L'Aprovat depèn de la informació proporcionada; el Notable, de l'efectiva demostració, per part de l'alumne, de la seva comprensió global de la matèria. L'Excel·lent requereix, a més, l'aportació de continguts, per part de l'alumne, fruit de les seves consultes bibliogràfiques.

Tema 1 . APROXIMACIÓ AL SEGLE XVIII.

1.1 Dels Àustries als Borbons: dues èpoques, dos models

1.2 Poder i societat a l'Antic Règim

1.3 Els agents econòmics del segle XVIII

1.4 Corrents intel·lectuals i econòmics

1.5 Periodificació

Tema 2 . LA BASE AGRÀRIA.

2.1 La fase expansiva del cicle preindustrial

2.2 Estructura demogràfica com a indicador econòmic

2.3 L'agricultura espanyola: conreus, tècniques i zones

2.4 El règim de tinença de la terra: diferències històriques

2.5 Agricultura i desenvolupament econòmic

Tema 3 . MANUFACTURA I COMERÇ AL SEGLE XVIII.

3.1 Manufactura: característiques generals

3.2 Diferents organitzacions manufactureres

3.3 El comerç interior

3.4 El comerç colonial

3.5 El comerç exterior

Tema 4 . EL REFORMISME BORBÒNIC.

4.1 L'etapa mercantilista

4.2 Reformes econòmiques dels Borbons

4.3 L'etapa il·lustrada: pensament, mitjans, objectius

4.4 La preocupació per l'àmbit agrícola

4.5 Valoració

Tema 5 . LA CRISI DE L'ANTIC RÈGIM.

5.1 Contextualització de la crisi

5.2 Elements estructurals

5.3 Significació de les revolucions liberals

5.4 El pas al nou ordre a Espanya

5.5 Contradiccions heredades i accentuades: Les "Quatre Qüestions" pendents

Tema 6 . EL CONTEXT I BASES DE LA INDUSTRIALITZACIÓ A ESPANYA.

6.1 El paper de l'Estat en contextos endarrerits

6.2 Les reformes liberals sobre la terra

6.3 L'acumulació i disponibilitat de capital

6.4 Els recursos i fonts d'energia

6.5 La integració del mercat intern

6.6 Periodificació i cicles

Tema 7 . L'ETAPA DE TRANSICIÓ: 1814-1848.

7.1 Hisenda pública i economia: la reforma fiscal

7.2 La desamortització de la terra

7.3 El capital: legislació bancària i societats

7.4 El mercat intern: transports, nivell de vida, aranzels, fluxes regionals

7.5 L'arrencada del tèxtil català

Tema 8 . L'ETAPA EXPANSIVA: 1848-1866.

8.1 Efectes de la desamortització sobre l'agricultura

8.2 Evolució dels conreus i poder adquisitiu

8.3 Deute de l'Estat i capital estranger

8.4 La Banca durant l'etapa

8.5 La xarxa primària de ferrocarril

8.6 Anàlisi del paper econòmic del ferrocarril durant l'etapa

8.7 Del ferro meridional a l'extracció asturiana

8.8 La crisi de 1866.

Tema 9 . CRISI I PROBLEMES ESTRUCTURALS, 1866-1874.

9.1 Preus, fam i aldarulls: El Sexenni des de la Història Econòmica

9.2 Deute de l'Estat i liberalització del subsòl

9.3 Nova política aranzelària

9.4 Política bancària i monetària

9.5 L'arrencada de la siderometal·lúrgia basca

9.6 Les dificultats del tèxtil català

9.7 La crisi mundial de 1873.

Tema 10 . PRIMERA VIA: L'ETAPA LLIURECANVISTA ENTRE 1869 I 1891.

10.1 Estructura del comerç exterior espanyol

10.2 Les dualitats internes

10.3 Reforma bancària i desgavell monetari

10.4 La crisi del conjunt agrícola

10.5 La febre d'or

10.6 Els problemes del carbó

10.7 La desarticulació del mercat intern

10.8 Crisi i noves postures: l'aranzel de 1891.

Tema 11 . LA REORIENTACIÓ DEL CAPITALISME ESPANYOL: 1891-1917.

11.1 L'ambient del "desastre colonial"

11.2 Malestar, reivindicació i noves postures

11.3 Les reformes de Fernández Villaverde

11.4 Protecció i intervenció

- 11.5** La xarxa secundària de ferrocarril
- 11.6** La reforma tècnica sobre l'agricultura
- 11.7** La política social: IRS
- 11.8** Integració i diversificació regional de l'economia
- 11.9** El creixement durant la Primera Guerra Mundial: Aspectes positius

Tema 12 . LA PERSISTÈNCIA DELS PROBLEMES, 1917-1930.

- 12.1** L'estructura de creixement durant la Primera Guerra Mundial: persistència de models obsolets
- 12.2** Components de la crisi de 1917: inflació, desproveïment i radicalisme social
- 12.3** El recrudiment de la intervenció: la via corporativista de Primo de Rivera
- 12.4** El progressiu aïllament de l'exterior
- 12.5** Valoració

Tema 13 . LA CRISI DELS ANYS 30 I L'ECONOMIA ESPANYOLA.

- 13.1** Les postures exasperades: un fenomen d'abast europeu
- 13.2** Crisi internacional i dificultats espanyoles
- 13.3** La contradicció de la República: modernitzar amb pressupòsits clàssics
- 13.4** Les condicions econòmiques de la Guerra de 1936.
- 13.5** La República en temps de guerra: intervenció i col·lectivització
- 13.6** L'Espanya franquista: organització corporativa

Tema 14 . EL PERÍODE D'AUTARQUIA.

- 14.1** Les bases econòmiques del nou règim
- 14.2** Mercat negre, intervencionisme i autarquia

- 14.3 La creació i directrius de l'INI
- 14.4 La irracionalitat econòmica del període
- 14.5 La crisi de l'ideal autàrquic: components interns i externs
- 14.6 El Pla d'Estabilització

Tema 15 . LA DARRERA ETAPA D'INDUSTRIALITZACIÓ.

- 15.1 Els Pols de Desenvolupament
- 15.2 L'obertura a l'exterior: multinacionals i era del consum
- 15.3 Emigració i desequilibris regionals
- 15.4 Banca i monopoli a l'economia espanyola
- 15.5 El turisme
- 15.6 Crisi internacional i repercussions internes
- 15.7 Polítiques de reconversió
- 15.8 L'economia espanyola i la integració a la UE

Bibliografia Bàsica

- **PEREZ PICAZO, M.T. Historia de España del siglo XX. Ed. Crítica.**
- **TORTELLA, G. El desarrollo de la España Contemporánea. Historia Económica de los siglos XIX i XX. Alianza Ed.**

Bibliografia Complementària

- **DD.AA. Industrialización española: Estudios de Historia Cuantitativa. Ed. Espasa-Calpe.**
- **GARRABOU, R. Historia Agraria de la España Contemporánea. Ed. Crítica.**
- **NADAL, J. et d'altri La Economía española en el siglo XX. Una perspectiva histórica. Ed. Ariel.**
- **NADAL, J. et d'altri Història Econòmica de la Catalunya Contemporània. Enciclopèdia Catalana.**
- **NADAL, J.-CARRERAS, A. Pautas regionales de la industrialización española. Ed. Ariel.**
